

ENERGIEMANAGEMENTPLAN

ISTIMEWA ELEKTRO

Opgesteld door: D. Plaisier, KAM-Functionaris

Datum : 07-04-2014

Revisie : Revisie 09

Autorisatie : F.G.A. Lelieveld, Directeur

Handtekening :

F.G.A Lelieveld

Inhoud

1.1.	Beleidsverklaring.....	3
1.2.	Het bedrijf Istimewa Elektro.....	6
1.3.	Bepaling organisatorische grens	6
1.4.	Doelstelling van het Energiemanagementplan.....	6
1.5.	Communicatie en rapportage.....	7
2.0.	Het energiemangement programma.....	8
2.1.	Emissie inventarisatie.....	8
2.2.	Reductie en reductiedoelstellingen	8
2.3.	Gestelde reductiedoelstellingen	8
3.0.	Bedrijfsgerelateerde CO2 bronnen	8
3.1.	Zakelijk vervoer	8
3.2.	Kantoorlocatie te Vlissingen-Oost	9
3.3.	Emissie overzicht / footprint	9
3.4.	CO2-emissie over het jaar 2012.....	11
3.5.	CO2-emissie 2011/2012.....	12
3.6.	CO2-emissie over het jaar 2013.....	12
3.7.	CO2-emissie 2011/2012/2013	13
3.8.	Reductiemogelijkheden.....	14
4.0.	Projecten met CO2 gunningvoordeel.....	15
5.0.	Leveranciersselectie.....	15
6.0.	Genomen reductie maatregelen	15
7.0.	Reductiedoelstellingen en Meetpunten	16
8.0.	CO2-communicatie schema.....	19
8.1.	Communicatie intern.....	19
8.2.	Communicatie extern	20

1.0. Energiemanagement

1.1. Beleidsverklaring

Istimewa Elektro is een onderdeel van Stork Technical Services en houdt zich bezig met industriële elektrotechniek in de ruimste zin des woord. Dit kwaliteitsbeleid heeft betrekking op de onderneming gevestigd aan de Frankrijkweg te Vlissingen-Oost.

Het kwaliteitsbeleid is geformaliseerd in een door het managementteam van Stork Technical Services en Istimewa Elektro opgestelde en door de directie bekrachtigde beleidsnotitie. Alle personeelsleden hebben inzage in de notitie en zijn inhoudelijk op de hoogte van de doelstellingen en derhalve persoonlijk uitgenodigd hun bijdrage aan het kwaliteitssysteem te leveren.

Jaarlijks wordt door de directie het personeel in kennis gesteld van nieuwe of gewijzigde kwaliteits- en ondernemingsdoelstellingen, samengevat in een jaarplan.

Het doel van het kwaliteitssysteem is het optimaal integreren van alle wensen en eisen van de klant in het algemene beleid van Stork Technical Services en Istimewa Elektro, rekening houdend met beheersbare risico's, kostenbewustzijn, continuïteit en verbeteringsprocessen.

Voor alle afdelingen van de onderneming is een gemeenschappelijke kwaliteitszorg van kracht, waarvan de voorliggende documenten een minimale, doch zo volledig mogelijke, opsomming geven met betrekking tot de uitvoering van een integraal kwaliteitsbeleid.

Door deze gemeenschappelijke aanpak is een constante kwaliteitszorg gewaarborgd, óók bij het uitwisselen van personeel, gereedschappen en hulpmiddelen.

De kwaliteitszorg heeft betrekking op alle binnen de onderneming bestaande procedures, afspraken, voorschriften en normen op het technische en organisatorische vakgebied. Bijzondere aandacht gaat uit naar de oplevering van werken, de nazorg en de serviceverlening.

De kwaliteitszorg is onmogelijk met scherpe grenzen af te bakenen en is derhalve voortdurend in beweging. De KAM functionaris onderzoekt steeds, ondersteund door een periodiek overleg met directie en leidinggevende functionarissen, of procedures moeten worden toegevoegd, verwijderd of gewijzigd.

De handleiding voor de kwaliteitszorg is te allen tijde ter inzage beschikbaar voor opdrachtgevers, klanten en relaties.

Veiligheids- en milieubeleid

Onderdeel van het kwaliteitssysteem is een veiligheidssysteem op basis van de VCA. Alle zaken met betrekking tot veiligheid en milieu zijn in procedures omschreven, welke digitaal beschikbaar zijn.

De directie van Istimewa Elektro staat een beleid voor dat gericht is op Veiligheid, Gezondheid en Welzijn voor iedere medewerker en voor derden, die zijn of haar arbeid verricht in en ten behoeve van de onderneming. Naast de primaire verantwoordelijkheid van de ondernemer geldt de eigen verantwoordelijkheid van elke werknemer.

De ondernemer zal in overleg en samenspraak trachten inhoud te geven aan de doelstellingen van de ARBO-wet waarbij naast de technische arbeidsomstandigheden, zoals bestrijding van lawaai op de werkvloer, werkmethodeken, ergonomische aanpassingen et cetera, inhoud zal worden gegeven aan milieuverantwoorde werkwijzen.

Vanwege de diversiteit van werkzaamheden wordt een permanent appel gedaan op een ieder in de werkorganisatie om alert in te spelen op de problematiek, die veelal een uitvloeisel is van de soorten van werkzaamheden die moeten worden verricht.

Veilig werken begint op de tekentafel en krijgt gestalte in de werkvoorbereiding. Een goede instructie naar uitvoerenden en derden is van groot belang, enerzijds om de op te dragen werkzaamheden op de geplande tijd uit te voeren en de gevraagde kwaliteit te leveren, anderzijds om ongewilde gebeurtenissen die persoonlijk letsel en/of schade tot gevolg kunnen hebben zoveel mogelijk uit te sluiten. Daarbij wordt rekening gehouden met het voorkomen van milieuschade.

Doelstelling van voornoemd beleid is te komen tot een permanente zorg voor Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu en deze zorg een integraal onderdeel te doen zijn van onze gezamenlijke inspanning, werkplanning en functioneren van de onderneming, teneinde op die aspecten voortdurend verbeteringen te realiseren.

Autorisatie

Om het veiligheidsbeleid te effectueren en daardoor veilige werkomstandigheden te waarborgen is een KAM-functionaris aangesteld.

De schriftelijke rapportage van controles, (bijna)-ongevallen en onveilige en/of milieubelastende situaties e cetera, maakt deel uit van het veiligheidsbeleid en moet uiteindelijk leiden tot het uitsluiten van ongewenste onveilige werkomstandigheden.

Duurzaamheidsbeleid

Duurzaamheid

Istimewa Elektro is zich zeer bewust van haar positie als bedrijf in de maatschappij. Zij wil daarom het behalen van een gezond financieel rendement combineren met het leveren van toegevoegde waarde voor haar medewerkers, het milieu en de maatschappij, voor nu en in de toekomst. Derhalve maakt "Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen" (MVO) integraal deel uit van de missie, visie en strategie van de onderneming.

CO2 Reductie

Reductie van de uitstoot van CO2 is inmiddels één van de hoogste prioriteiten geworden van alle overheden en een toenemend aantal primaire opdrachtgevers en toeleverende bedrijven.

CO2 Prestatieladder

Istimewa Elektro heeft zich tot doel gesteld haar prestaties op het gebied van reductie van CO2 uitstoot continu te monitoren en te verbeteren.

Als handvat en certificeringscriteria wordt gebruik gemaakt van de CO2-prestatieladder, uitgegeven door de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en ondernemen (SKAO).

Transparantie

Naast open communicatie worden jaarlijks door de directie het personeel, opdrachtgevers, leveranciers en overige belanghebbenden in kennis gesteld van nieuwe of gewijzigde CO2 reductiedoelstellingen en de behaalde resultaten, samengevat in het Energie Managementplan van Istimewa Elektro.

1.2. Het bedrijf Istimea Elektro

Istimea Elektro is een onderdeel van Stork Technical Services, gevestigd te Vlissingen-Oost. Het is een elektrotechnisch bedrijf en bestaat uit ± 160 medewerkers.

De diensten en producten bestaan uit engineering, nieuwbouw, onderhoud en renovatie van E&I installaties met name in de offshore, de industriële sector en de overheidsmarkt.

Ter ondersteuning van de afdeling Maintenance zijn er twee dekkantoren ondergebracht in Stork locaties, te weten een dekkantoor te Veghel en een dekkantoor in Rotterdam Botlek.

Istimea Elektro heeft naast het CO₂-bewust Certificaat Niveau 3 mede de certificaten voor VCA Petrochemie 2008/5.1, ISO 9001:2008 en FPAL. “Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen” (MVO) maakt integraal onderdeel uit van de missie, visie en strategie van de onderneming.

1.3. Bepaling organisatorische grens

Het bepalen van de organisatorische grens is uitgevoerd middels de laterale methode van de ABC analyse. De Stork vestiging Elsloo valt binnen de 80% regeling doch de inkoopomzet van Istimea is hierin slechts 0,1% van de omzet van Stork Elsloo. Daarmee is de invloed van Stork Elsloo te beperkt en is daarom niet meegenomen in de boundary.

1.4. Doelstelling van het Energiemanagementplan

Het doel van dit Energiemanagementplan is het inventariseren van de mogelijkheden om emissiereductie op gebied van CO₂ te realiseren.

Derhalve is een CO₂-footprint opgesteld over het jaar 2011.

Doelstelling is om aan de hand van het referentiejaar (2011) tot een concreet plan van aanpak te komen om emissiereductie te bewerkstelligen.

Het Energiemanagementplan is opgesteld conform de criteria gesteld in par. 7.3.1. van de NEN-ISO 14064-1:2006.

Istimea Elektro mocht zich in februari 2013 laten certificeren voor de derde trede van de CO₂-prestatieladder uitgegeven door de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO).

Istimea Elektro hanteert de volgende door SKAO gestelde criteria voor CO₂ uitstoot:

Scope 1: directe emissies

Dit zijn emissies door de eigen organisatie, zoals emissies door eigen gasgebruik (verwarming) en emissies door het eigen wagenpark

Bron	Databron	Beheerder
Benzine in liters	Gekalibreerde meting => Facturen	KAM -functionaris
Diesel in liters	Gekalibreerde meting => Facturen	KAM -functionaris
Propaan in m ³	Gekalibreerde meting Benegas => Facturen	KAM -functionaris
Acetyleen in fles	Facturen	KAM -functionaris

Scope 2: indirecte emissies

Dit zijn emissies ontstaan door de opwekking van elektriciteit die de organisatie gebruikt. SKAO rekent zakelijk vliegverkeer en zakenreizen met privé auto tot scope 2.

Bron	Databron	Beheerder
Elektriciteit in kWh	Gekalibreerde meting Delta => Facturen	KAM -functionaris
Zakelijk vliegverkeer	Facturen	KAM -functionaris
Zakelijk vervoer privé auto in km	Urenbonnen / km registratie	KAM -functionaris

Scope 3: overige indirecte emissies

Dit zijn emissies ontstaan door de verwerking van afval, papiergebruik/verwerking en woon-werkverkeer.

Bron	Databron	Beheerder
Afvalstromen	Facturen	KAM -functionaris
Water/afvalwater	Facturen	KAM -functionaris
Woon/werkverkeer	Facturen	KAM -functionaris
Papier	Facturen	KAM -functionaris

Jaarlijks zullen de emissie reductiedoelstellingen door de directie en het managementteam worden bepaald. Deze doelstellingen worden gepubliceerd en zullen zowel intern als extern worden gecommuniceerd.

De kwantitatieve CO₂-hoeveelheden zullen gerelateerd worden aan kantoorlocatie, dit leidt tot specifieke kentallen. Reductiedoelstellingen zullen worden weergegeven in % CO₂ reductie ten opzichte van het footprint jaar 2011.

Het beleid met betrekking tot het energiemangement is door de directie ondertekend waarmee aangegeven wordt dat zij achter het gestelde beleid staat.

1.5. Communicatie en rapportage

Istimea Elektro zal periodiek, zowel intern als extern, haar CO₂ emissiegedrag communiceren. De interne communicatie vindt plaats middels managementbesprekingen, toolbox meetings en de digitale Nieuwsbrief. Voor de externe maar ook interne communicatie stelt zij een verslag op welke onder andere via de website van Istimea Elektro (www.istimea-elektro.nl) zal worden gepubliceerd en in de digitale Nieuwsflits. De Nieuwsflits is digitaal verkrijgbaar en heeft als doelgroep klanten/opdrachtgevers, leveranciers, relaties en het personeel. De communicatie zal plaatsvinden conform het communicatieschema op de website en blz. 19 en 20 van dit document.

2.0. Het energiemangement programma

2.1. Emissie inventarisatie

Periodiek, minimaal twee maal per jaar, wordt de emissie-inventaris opgesteld. De hiervoor benodigde informatie wordt in de vorm van facturen aangeleverd door de afdeling administratie om vervolgens te worden verwerkt in de database: Energieverbruik en Afvalstromen. De verbruikshoeveelheden op de facturen zijn verkregen middels gekalibreerde metingen van de energieleveranciers.

2.2. Reductie en reductiedoelstellingen

De KAM-functionaris inventariseert de behaalde reducties en vergelijkt deze met de doelstellingen. Tevens controleert de KAM-functionaris of het plan van aanpak opgevolgd is en de doelen behaald zijn. In het KAM / managementoverleg wordt dit kenbaar gemaakt

2.3. Gestelde reductiedoelstellingen

De door Istimewa Elektro gestelde reductiedoelstellingen worden omschreven in hoofdstuk 6.0. Reductiedoelstellingen en Meetpunten.

Hierin staat per scope omschreven welke reductiedoelstellingen er gesteld zijn en hoe deze behaald kunnen worden. Per jaar worden de reductiedoelstellingen bepaald en in het hierboven genoemde hoofdstuk weergegeven. De bewaking en stuurcyclus van deze doelstellingen zijn een vast onderwerp in het operationeel MT overleg.

3.0. Bedrijfsgerelateerde CO2 bronnen

Vastgesteld is waar binnen de organisatie reducties te verwezenlijken zijn.

In onderstaande paragrafen wordt een analyse weergegeven waar de CO₂-uitstoot vandaan komt. Deze analyse is uitgevoerd in de volgende categorieën: Zakelijk vervoer en Kantoorlocatie. Het zakelijk vervoer van de deeltkantoren te Veghel en Botlek is meegenomen in de footprint. Het energieverbruik van de deeltkantoren te Veghel en Botlek zijn niet meegenomen in de footprint daar de huisvesting slechts respectievelijk twee kamers en 1 kamer betreft en derhalve zeer gering is.

3.1. Zakelijk vervoer

In het bedrijf zijn twee takken te onderscheiden binnen het zakelijk vervoer. De ene tak is het gebruik van lease personenauto's. De andere tak is het vervoer van het operationeel personeel in de serviceauto's en de twee vrachtwagens. Beide takken van vervoer vallen onder scope 1.

Lease personenauto's:

Het wagenpark van de directie en projectleiding bestaat uit jonge auto's waarbij tijdens de aanschaf gelet is op de uitstoot van CO₂ emissie, waarbij uitsluitend A of B label voertuigen gekozen mogen worden.

Service- en vrachtauto's:

Het servicewagenpark van Istimewa Elektro is het afgelopen jaar deels vernieuwd waardoor de CO2 emissie van deze auto's, dankzij de nieuwe technieken, laag is.

In deze categorie wordt wisselend een aanhanger met materieel of goederen vervoerd. Dit beïnvloedt de verbruikcijfers.

In 2012 is een vrachtwagen vervangen waarbij nadrukkelijk op emissiereductie is gelet.

3.2. Kantoorlocatie te Vlissingen-Oost

De CO2 uitstoot gerelateerd aan de kantoorlocatie is als volgt weer te geven:

Scope 1 emissie: Gasverbruik ten behoeve van verwarming en het brandstofverbruik van het eigen wagenpark.

Uitsluiting: Het acetylenegebruik ligt gemiddeld op 1 fles per jaar en is derhalve niet in het emissie overzicht opgenomen.

Scope 2 emissie: Elektriciteitsverbruik, zakelijk vliegverkeer en zakelijk verkeer privé auto.

Scope 3 emissie: Woon/werkverkeer, papiergebruik en de afvalstromen.

Het energieverbruik van de kantoren Veghel en Botlek is verwaarloosbaar en is derhalve niet meegenomen in de footprint.

3.3. Emissie overzicht / footprint

In onderstaand emissie overzicht, oftewel de footprint over 2011, zijn de daadwerkelijke energieverbruiken omgezet naar de CO2 uitstoot in tonnen. De CO2 footprint is samengesteld middels de milieubarometer van de stichting Stimular. Bij invoering van de verbruiksdata wordt de omrekening naar CO2 uitstoot in tonnen automatisch verwerkt. Derhalve zijn de conversiefactoren van Stimular gehanteerd.

CO2-emissie / footprint van het jaar 2011

Bron	Verbruik	Emissie CO2	Scope
Benzine	63211 liter	176 ton CO2	1
Diesel	123983 liter	389 ton CO2	1
Propaan	27980 liter	42,8 ton CO2	1
Elektriciteit	204280 kWh	109 ton CO2	2
Afval	12,523 ton		3
Woon/werk	627210 km	132 ton CO2	3
Papier	200 doos	3,02 ton CO2	3
Water/afvalwater	367 m3	0,109 ton CO2	3
Zakelijk vliegverkeer	0 km	0	2

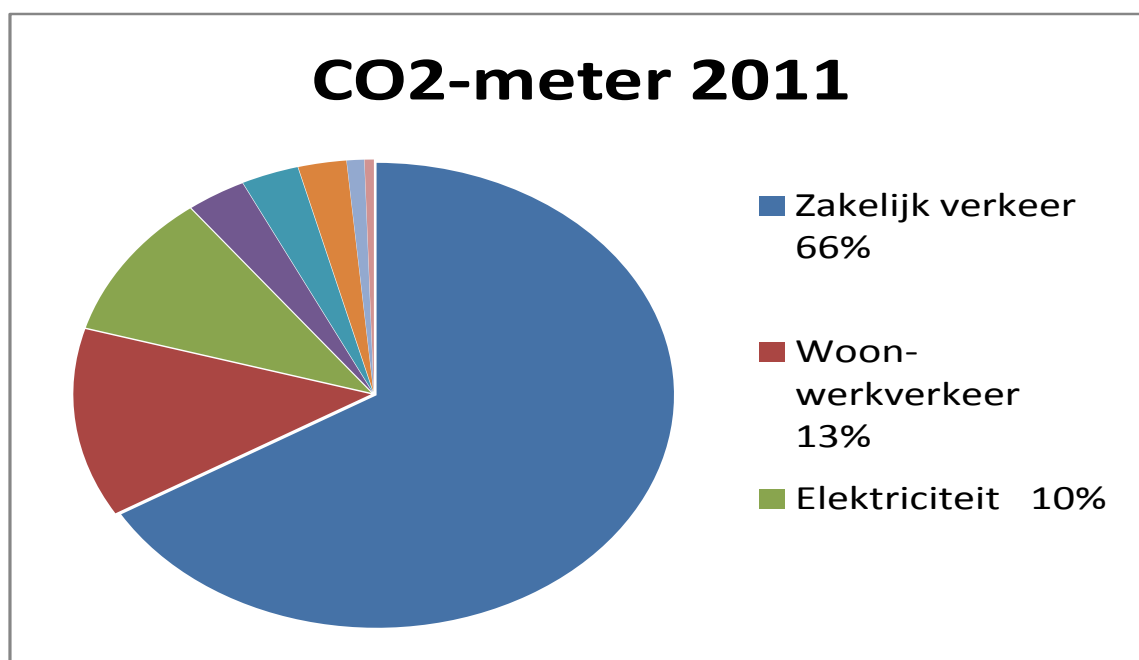
Zakelijk verkeer privé auto	67081 km (4791 liter)	13,3 ton CO2	2
Totaal		865 ton CO2	

Toelichting op footprint:

Bij de berekening van het zakelijk verkeer privé auto zijn de gereden kilometers omgerekend naar liters benzine daar het invoeren van kilometers niet mogelijk is in de Stimular milieubarometer. Als omrekeningsfactor is brandstofverbruik van 1 liter : 14 km gehanteerd.

Gegevens over CO2 uitstoot van afval verschillen per regio. Er is derhalve geen conversiefactor aan verbonden.

De footprint is niet geverifieerd door een externe certificerende instantie

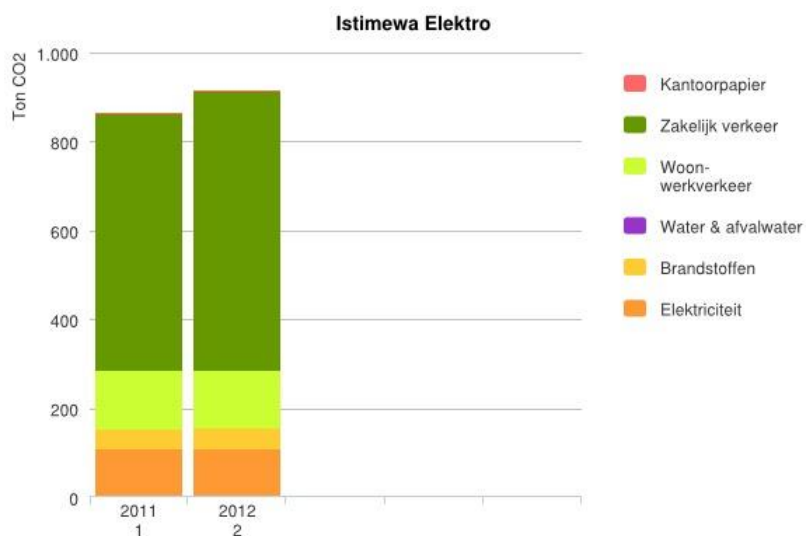

3.4. CO₂-emissie over het jaar 2012

Bron	Verbruik	Emissie CO ₂	Scope	-/+ % (2011)
Benzine	71249 liter	198 ton CO ₂	1	+ 12,5%
Diesel	136962 liter	429 ton CO ₂	1	+ 10,3%
Propaan	30432 liter	46,6 ton CO ₂	1	+ 8,8%
Elektriciteit	240280 kWh	108 ton CO ₂	2	- 0,9%
Afval	12,523 ton		3	
Woon/werk	627210 km	132 ton CO ₂	3	+ 0%
Zakelijk vliegverkeer	0 km	0	2	
Zakelijk verkeer privé auto	5000 liter	14 ton CO ₂	2	Zakelijk verkeer privé auto
Totaal		931 ton CO ₂		+ 7,6%

Noot: Zakelijke kilometers met privé auto zijn gezien de weinige deelnemers en het repeterend karakter van de data vastgesteld op 5000 liter benzine. Het papier en watergebruik zijn met ingang van 2012 niet meer meegeteld daar de CO₂ uitstoot slechts respectievelijk 0,3% en 0,01% van het geheel bedraagt en hiermee relatief verwaarloosbaar zijn.

3.5. CO2-emissie 2011/2012

In 2012 is ten opzichte van 2011 een stijging in de CO2 uitstoot te zien van 7,6%.

De CO2 uitstoot door het gasverbruik heeft een stijging laten zien van 8%, de uitstoot door het elektraverbruik is in die periode met 1% afgenomen.

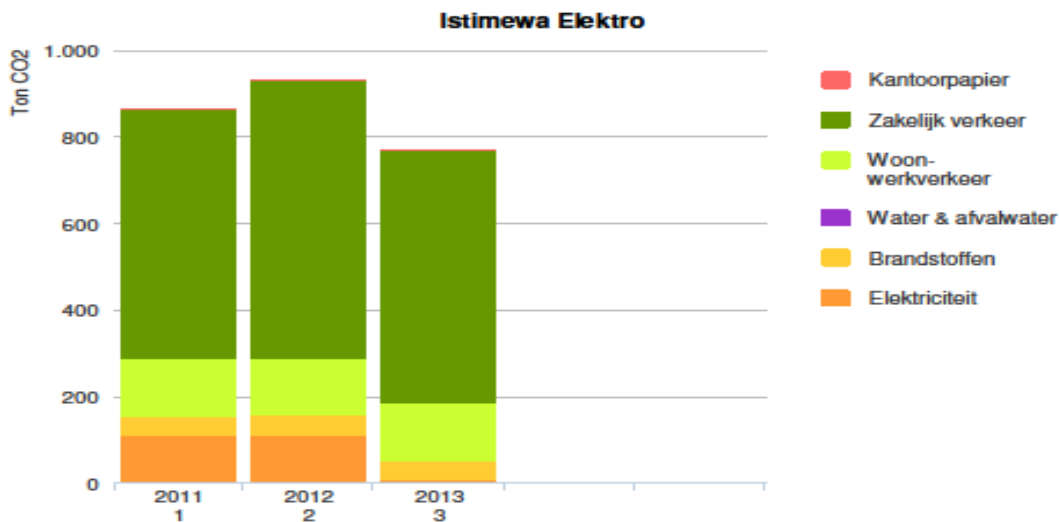
De CO2 uitstoot door het brandstofverbruik van het wagenpark is echter met 10,6% toegenomen, hetgeen te wijten is aan de redelijk vele projecten in 2012, welke waren verspreid door het hele land.

3.6. CO2-emissie over het jaar 2013

Bron	Verbruik	Emissie CO2	Scope	-/+ % (2011)
Benzine	63050 liter	175 ton CO2	1	- 0,6%
Diesel	131265 liter	412 ton CO2	1	+ 5,9%
Propaan	30055 liter	46 ton CO2	1	
Elektriciteit 100% Groen	241094 kWh	3,62 ton CO2	2	- 97%
Afval	12,523 ton	N.v.t.	3	N.v.t.
Woon/werk	627210 km	132 ton CO2	3	-/+ 0%
Zakelijk vliegverkeer	0 km	0	2	-/+ 0%
Zakelijk verkeer privé auto	5000 liter	14 ton CO2	2	-/+ 0%
Totaal		771 ton CO2		

Noot: Zakelijke kilometers met privé auto zijn gezien de weinige deelnemers en het repeterend karakter van de data vastgesteld op 5000 liter benzine. Het papier en watergebruik zijn met ingang van 2012 niet meer meegeteld daar de CO2 uitstoot slechts respectievelijk 0,3% en 0,01% van het geheel bedraagt en hiermee relatief verwaarloosbaar zijn.

3.7. CO2-emissie 2011/2012/2013

Zichtbaar is dat het jaar 2012 een totaalstijging van CO2-uitstoot laat zien van 7% ten opzicht van 2011.

In 2012 waren nog geen reductiemogelijkheden toegepast omdat Istimewa dat jaar in de voorbereidingsfase zat voor het behalen van het CO2-Bewustcertificaat.

De CO2-reductiemiddelen welke in het Energiemanagementplan zijn benoemd, zijn per 1 januari 2013 ingegaan.

De CO2 uitstoot van het elektraverbruik is door inkoop van gecertificeerde groene stroom uit windenergie van Delta in 2013 met 96% afgenomen ten opzichte van het jaar 2011.

De uitstoot door het verbruik van diesel en benzine was in 2012 toegenomen met 11% maar is vervolgens in 2013 weer met 8% verminderd, dit zal echter altijd de grootste factor in de uitstoot blijven.

Ten opzichte van 2011 is over 2013 een reductie waar te nemen van 10,8%.

3.8. Reductiemogelijkheden

De door Istimewa Elektro voorgestelde reductiemogelijkheden:

Auto's

- Aanschaf energiezuinige auto's uitsluitend klasse A en B
- Energiezuinig en sociaal rijgedrag promoten
- Invoeren van het nieuwe rijden (cursus)
- Bandenspanningcontrole
- Aanpassen van het rijgedrag
- Motiveren fietsgebruik indien mogelijk
- Motoren niet onnodig laten draaien
- Remote werken
- Navigatiesystemen in serviceauto's
- Geen dakdragers of imperiaals op het dak
- Geen spoilers
- Hybride/elektrisch rijden onderzoeken en offertes opvragen
- Laadpalen t.b.v. elektrische auto's op Istimewa terrein
- Minder aircogebruik in de auto, dit scheelt enkele kilometers op een tank

Kantoor

- Groene stroom
- Ledverlichting met smart nachtschakeling en bewegingssensor (terreinverlichting)
- Papiergebruik
- Dubbelzijdig printen
- Bewegingssensoren t.b.v. toiletverlichting
- Bij gebruik van de airco ramen en deuren gesloten houden
- Bij langere afwezigheid (bijv. vergadering) computer en licht uitschakelen
- Delen TL balken in grote ruimtes
- TL bakken aan raamzijde apart uitschakelbaar maken
- TL buis versus zuinige bureaulampen
- Zonnecellen op daken en op containers op de bouwplaatsen
- Ventilatie van het gebouw slim inzetten
- Aircogebruik, veegschakeling om 1800h
- Avondveegschakeling verlichting
- Koffie met of zonder mokken
- Standby killers voor laptopvoedingen
- Copiers uit in de avond
- Overdag licht uit op de gang en in de kantine (automatisch)

Copiers/printers

- FSC papier
- Uniforme types minder cartridges
- Meer scannen is minder papier
- Paar high volume machines
- A of B label kantoormachines als beleid

Werkplaats, kastenbouw, magazijn, hallen en projecten

- Bij geen werkzaamheden licht uit
- Compressor alleen inschakelen indien nodig
- Tijdschakeling voor verwarming Reclame windmolentjes op de bouwplaatsen

4.0. Projecten met CO2 gunningvoordeel

In 2013 is het project Nautische Centrale Tilburg van start gegaan.

Dit is een project met gunningsvoordeel zoals beschreven in het handboek CO2-Prestatieladder 2.1. Hiertoe is aan de bedrijfslocatie Frankrijkweg te Vlissingen-Oost een tijdelijk projectkantoor geplaatst. Het elektraverbruik van dit kantoor wordt separaat gemeten teneinde reductiemaatregelen te kunnen genereren.

Op de bouwplaatslocatie van de Nautische Centrale te Tilburg zijn een aantal tijdelijke units geplaatst:

- Bedieningsruimte t.b.v. bediening van bruggen, zodra operationeel is deze ruimte 24 uur per dag bezet.
Deze ruimte is gebouwd van duurzaam FSC hout, is geïsoleerd en heeft dubbelglas vensters.
- Projectkantoor portocabin
- Twee opslag containers
- Toilet unit

Het elektra- en waterverbruik van deze locatie wordt separaat gemeten teneinde reductiemaatregelen te kunnen genereren.

5.0. Leverancierselectie

De opgebouwde relaties met onze leveranciers zijn belangrijk, maar wij zijn van mening dat óók deze bedrijven duurzaam mogen ondernemen. Sommige toeleveranciers van Istimewa Elektro doen dit reeds. Derhalve zal Istimewa Elektro starten met een beleid voor de selectie en aansturing van onze toeleveranciers ten aanzien van duurzaamheidsaspecten en CO2 emissie.

6.0. Genomen reductie maatregelen

Auto's

- Gedeeld autogebruik bij vervoer naar vergelegen projectlocaties
- Laadpalen t.b.v. elektrische auto's op Istimewa terrein
- Aankoop nieuwe vrachtwagen (Euro-5)
- Aankoop nieuwe hoogwerker (Euro-5) in 2014
- Aanschaf energie zuinige auto's uitsluitend klasse A en B (93% van de personenauto's)
- Energiezuinig en sociaal rijgedrag promoten middels toolbox en verkeersveiligheidskursus
- Navigatiesystemen in lease (service)auto's (inmiddels 80%)

Kantoor

- Inkoop groene stroom
- TL bakken aan raamzijde apart uitschakelbaar maken (test op twee kantoren)
- Bewegingssensoren t.b.v. verlichting zijn geplaatst in de toiletten
- Aircogebruik, veegschakeling om 1800h
- FSC papier ingevoerd

Terrein/ parkeerplaats

- Lichtmasten met ledverlichting en smart nachtschakeling met bewegingssensor.

Werkplaats, kastenbouw, magazijn en hallen

- Geïsoleerde dakplaten aangebracht op de hallen
- Roldeur met ramen in hal geplaatst (lichtopbrengst en behoud warmte)
- Motorenwerkplaats is voor 80% ontmanteld, diverse machines zoals draaibank zijn verwijderd.
- Bij geen werkzaamheden licht uit (werkplaats heeft bewegingssensor)

Afvalscheiding

- De afvalstromen die vrijkomen bij Istimewa Elektro worden gescheiden ingezameld en zo veel mogelijk aangeboden voor recycling.

7.0. Reductiedoelstellingen en Meetpunten

Doelstelling t/m 2015					
CO2 reductie van 10 %					
Actie	Streefdatum gereed	Verant- woordelijke	Opmerkingen	Controle methode	Reductie verwachting
Aankoop nieuwe energiezuinige vrachtwagen (Euro-5)	Nov. 2012	J.V.	Gereed Nov. 2012	Brandstofverbruik Diesel	Scope 1 1,5%
Uitsluitend energieklasse A en B personenauto's leasen	Doorlopend	J.V.	Per nov. 2013 is dit 93%	Brandstofverbruik Benzine	
Collectief vervoer naar projecten en hotel overnachtingen op vergelegen projectlocaties	Doorlopend	P.B / R.v.E.	Doorlopend	Projectleiding Hotelfacturen	
Bewegingssensoren t.b.v. verlichting in de toiletten	Feb. 2012	A.C.	Gereed jan. 2012	kWh verbruik Elektra	Scope 2 8,5%
Inkoop Groene Stroom	Nov. 2012	J.V.	Ingevoerd nov. 2012	Contract/certificaat Delta	
Buitenverlichting omzetten naar LED verlichting	Begin 2013	W.L.	Gereed sept.2013	kWh verbruik Elektra	
Energiezuinige kantoor/container units.	Project-gerelateerd	P.B.	Tijdelijk bedieningsgebouw project NCT Gestart okt. 2013	kWh meters en watermeters op locatie	

Meetpunten voortgang ten opzichte van 2011	Meetpunt verbruik 06-2013	Meetpunt verbruik 12-2013	Meetpunt verbruik 06-2014	Meetpunt verbruik 12-2014	Meetpunt verbruik 06-2015	Meetpunt verbruik 12-2015
1) Aankoop nieuwe energiezuinige vrachtwagen Meetpunt diesel totaalverbruik	+ 6,2%	+ 5,9%	+/- %	+/- %	+/- %	+/- %
2) Uitsluitend energieklasse A en B auto's leasen Meetpunt benzine totaalverbruik	+ 3,3%	+ 0,6%	+/- %	+/- %	+/- %	+/- %
3) Bewegingssensoren t.b.v. verlichting in de toiletten. Terreinverlichting smart-LED Meetpunt elektraverbruik	-10,5%	- 0,9%	- 7 %	- 14 %	+/- %	+/- %
4) Inkoop groene stroom % CO2 reductie t.o.v. 1 ^e halfjaar en het gehele jaar 2011	17,3%	14,4%	13,4%	12,4 %	%	%
5) Elektra verbruik NCT project locatie Vlissingen-Oost % van elektra verbruik t.o.v. 1 ^e halfjaar en totaal 2013 jaar 2013	Nullijn 3370kW	Nullijn 4916kW	- 32,4% 2616kW	-10,6 % 4445kW	%	%
6) Elektra verbruik NCT project locatie Tilburg			Nullijn 24343 kW	Nullijn 32551 kW	+/- %	+/- %

Toelichting:

Meetpunten 1 en 2:

In Q2 van 2014 is een migratie uitgevoerd van brandstofleverancier Total naar Shell, de hieraan gekoppelde registratie van de brandstofgegevens wordt uitgevoerd door de lease maatschappij Athlon. In verband met deze migratie worden de brandstofgegevens over 2014 pas in januari/februari 2015 aangeleverd, verwerkt en gecommuniceerd. Met ingang van 2015 zal registratie weer halfjaarlijks worden aangeboden in het Energiemanagementplan Istimewa Elektro 2015.

De meetpunten 1,2 en 3 geven de procentuele stijging/daling over de verbruiken aan ten opzichte van dezelfde meetpunten in 2011 (footprint).

De meetpunten vertegenwoordigen een periode van 6 en 12 maanden per jaar.

Meetpunt 4 geeft het percentage van de behaalde CO2 reductie weer ten opzichte van 2011 (footprint) door inkoop van groene stroom.

Meetpunt 5 geeft in 2014 de procentuele stijging/daling over het elektraverbruik van het projectkantoor NCT weer ten opzichte van hetzelfde meetpunt in 2013 (nullijn).

Meetpunt 6 geeft per 2015 de procentuele stijging/daling aan ten opzichte van de over 2014 ingevulde nullijn. Dit meetpunt betreft de bouwlocatie van het project NCT te Tilburg.

De meetpunten 1,2 en 3 zijn gezien de relatief kleine bijdrage uitsluitend meetbaar in de totaal verbruiken per eenheid.

Met betrekking tot projecten met CO2 gunningvoordeel is het energieverbruik van Project Nautische Centrale Tilburg in twee meetpunten opgesplitst: het projectkantoor te Vlissingen-Oost en de projectlocatie te Tilburg.

De projectlocatie Tilburg is in september 2013 meetbaar geworden, relevante percentages kunnen pas na invulling van de nullijn over 2014 worden weergegeven in 2015.

8.0. CO2-communicatie schema

8.1. Communicatie intern

Planning	Activiteiten intern	Doelgroep	Verantwoordelijke
December 2012	Nieuwsbrief: Aandragen van de activiteiten aangaande de CO2 prestatieladder certificering trede drie, de doelstellingen en het beleid	Gehele Personeel	DP / ES
December 2012	Email: Communiseren doelstellingen en het beleid	Gehele Personeel	DP / ES
December 2012	Email: Indien certificaat behaald, dan breed communiceren etcetera. Iedereen bedanken voor inzet	Gehele Personeel	DP / ES
Januari 2013	Nieuwjaarstoespraak Met het CO2 aspect	Gehele Personeel	FL / DP
1 ^e kwartaal 2013	Nieuwsflits/website: Doelstellingen aangaande CO2 reductie bekend maken	Gehele Personeel	DP / MT / BS
3 ^e kwartaal 2013	Nieuwsbrief: Overzicht CO2 reductiecijfers eerste half jaar Verkeersinstructie	Gehele Personeel	DP / ES
Januari 2013	Nieuwjaarstoespraak Met het CO2 aspect	Gehele Personeel	FL / DP
1 ^e kwartaal 2014	Nieuwsbrief: Bekend maken meetresultaten over 2013	Gehele Personeel	DP / ES
3 ^e kwartaal 2014	Nieuwsflits/website: Bekend maken meetresultaten 1 ^e halfjaar 2014	Gehele Personeel	DP / MT / BS

8.2. Communicatie extern

Planning	Activiteiten extern	Doelgroep	Verantwoordelijke
	Opschonen/aanvullen MVO hoofdstuk op de Istimewa website conform criteria SKAO.	Klantenkring, belanghebbenden en bezoekers website.	DP / MT / BS
November 2012	Berichtgeving doen over partnerschap met Klimaatplein.com (keteninitiatief). Tevens op website logo van Klimaatplein.com toevoegen met link.	Klantenkring, belanghebbenden en bezoekers website.	DP / MT / BS
December 2012	Indien certificaat behaald, dan behaald resultaat breed communiceren via website.	Klantenkring, belanghebbenden, bezoekers website.	DP / MT / BS / RP
1 ^e kwartaal 2013	Communiceren aangaande laadpunt E-auto's op het Istimewa terrein.	Klantenkring, belanghebbenden, bezoekers website, Istimewa Nieuwsflits, (regionale) media	DP / MT / BS / RP
1 ^e kwartaal 2013	Nieuwsflits/website: Doelstellingen aangaande CO2 reductie bekend maken.	Klantenkring, belanghebbenden en bezoekers website.	DP / MT / BS / RP
1 ^e kwartaal 2013	Nieuwsflits/website: Indien certificaat behaald, dan behaald resultaat breed communiceren.	Klantenkring, belanghebbenden, bezoekers website en Nieuwsflits	DP / MT / BS / RP
3 ^e kwartaal 2013	Website: Bekend maken meetresultaten 1 ^e halfjaar 2013	Klantenkring, belanghebbenden en bezoekers website.	DP / MT / BS
1 ^e kwartaal 2014	Nieuwsflits/website: Bekend maken meetresultaten over 2013	Klantenkring, belanghebbenden en bezoekers website.	DP / MT / BS / RP
3 ^e kwartaal 2014	Nieuwsflits/website: Bekend maken meetresultaten 1 ^e halfjaar 2014	Klantenkring, belanghebbenden en bezoekers website.	DP / MT / BS / RP